BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
VĂN PHÒNG ĐIỀU PHỐI NÔNG THÔN MỚI TRUNG ƯƠNG

XÂY DỰNG XÃ NÔNG THÔN MỚI NÂNG CAO VÀ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

Hà Nội, tháng 10 năm 2018

I. XÂY DỰNG XÃ NÔNG THÔN MỚI NÂNG CAO

1. Quan điểm chỉ đạo

Tập trung rà soát, chỉ đạo thực hiện để đáp ứng đầy đủ mức đạt chuẩn theo yêu cầu của Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới giai đoạn 2016-2020 tại Quyết định số 1980/QĐ-TTg ngày 17/10/2016 của Thủ tướng Chính phủ

Sau khi đã đáp ứng đầy đủ yêu cầu của Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới giai đoạn 2016-2020, khẩn trương xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch phấn đấu đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2018-2020

Trung ương ban hành nội dung định hướng nâng cao, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh ban hành tiêu chí, chỉ tiêu cụ thể để xét, công nhận, công bố xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao

2. MỤC TIÊU XÂY DỰNG XÃ ĐẠT CHUẨN NÔNG THÔN MỚI NÂNG CAO

- Đảm bảo xây dựng nông thôn mới là quá trình thường xuyên, liên tục
- Hướng tới mục tiêu phát triển nông thôn bền vững

3. YÊU CẦU ĐẶT RA

4. MỘT SỐ NỘI DUNG TRỌNG TÂM

Lĩnh vực Hạ tầng kinh tế- xã hội

- Có hạ tầng kinh tế - xã hội đồng bộ, phù hợp với tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn, đảm bảo các yêu cầu về phòng chống thiên tai và thích ứng với biến đổi khí hậu
- Thực hiện quản lý, sử dụng, duy tu, bảo trì, nâng cấp đảm bảo hiệu quả sử dụng các công trình hạ tầng kinh tế - xã hội đã được đầu tư.

Lĩnh vực Phát triển kinh tế nông thôn, nâng cao đời sống nhân dân

- Thực hiện hiệu quả quy hoạch, kế hoạch phát triển sản xuất hàng hóa chủ lực của xã gắn với cơ cấu lại sản xuất nông nghiệp, chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông thôn được cấp có thẩm quyền phê duyệt.
- Có ít nhất 01 hợp tác xã thành lập theo Luật Hợp tác xã năm 2012 hoạt động hiệu quả và được nhân rộng; thực hiện liên kết sản xuất theo chuỗi giá trị hàng hóa đối với sản phẩm chủ lực của xã đảm bảo chất lượng, an toàn thực phẩm và gắn với định hướng phát triển dịch vụ, du lịch... của địa phương.
- Thực hiện cơ giới hóa sản xuất nông nghiệp đối với cây trồng chủ lực; có mô hình ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất và chế biến sản phẩm an toàn, sạch, hoặc mô hình sản xuất theo hướng hữu cơ.

Lĩnh vực Phát triển kinh tế nông thôn, nâng cao đời sống nhân dân

- **Giải quyết việc làm cho lao động nông thôn thông qua các mô hình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông thôn và tổ chức lại sản xuất.**
- **Đảm bảo thu nhập bình quân đầu người tại thời điểm xét, công nhận xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao phải cao gấp 1,2 lần trở lên so với thu nhập bình quân đầu người của xã tại thời điểm được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới. Tỷ lệ hộ nghèo đa chiều giảm từ 0,5 lần trở xuống so với mức quy định đối với vùng (*trừ các trường hợp thuộc diện bảo trợ xã hội theo quy định, hoặc do tai nạn rủi ro bất khả kháng, hoặc do bệnh hiểm nghèo*).**

Lĩnh vực Giáo dục - Y tế - Văn hóa

- Nâng cao trình độ dân trí của người dân: đạt chuẩn xóa mù chữ mức độ 2; đạt chuẩn và duy trì đạt chuẩn phổ cập giáo dục tiểu học và trung học cơ sở mức độ 3; tỷ lệ lao động có việc làm qua đào tạo đạt từ 65% trở lên.
- Có 100% số lao động nông thôn trong độ tuổi lao động thường trú ở địa phương có khả năng tham gia lao động được tuyên truyền, phổ biến kiến thức khoa học, công nghệ, rủi ro thiên tai, cơ chế, chính sách của Nhà nước và được cung cấp thông tin để phát triển sản xuất, kinh doanh hoặc chuyển đổi cách thức làm ăn phù hợp.
- Chất lượng chăm sóc sức khỏe ban đầu và mức hưởng thụ các dịch vụ y tế ban đầu cho người dân được bảo đảm; thực hiện hiệu quả công tác kiểm soát các bệnh truyền nhiễm và bệnh gây dịch; không có tình trạng ngộ độc thực phẩm đông người.
- Chất lượng các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao được bảo đảm, thu hút nhiều người dân tham gia; bảo tồn và phát huy những giá trị tốt đẹp văn hóa truyền thống địa phương; xây dựng cộng đồng dân cư văn minh, dân chủ, đoàn kết, tương trợ, giúp đỡ nhau, thực hiện tốt các hoạt động nhân đạo từ thiện.

Lĩnh vực Cảnh quan - Môi trường

- Có hệ thống cung cấp nước sinh hoạt tập trung đảm bảo cung cấp nước sạch cho 100% số hộ dân trên địa bàn toàn xã. Cảnh quan, không gian nông thôn sáng - xanh - sạch - đẹp, giữ gìn được bản sắc văn hóa tốt đẹp của địa phương trên địa bàn toàn xã; có mô hình phân loại rác tại nguồn.
- Thực hiện hiệu quả các giải pháp, phương án cụ thể về bảo vệ môi trường, chủ động phòng chống thiên tai và thích ứng với biến đổi khí hậu.
- Khu xử lý rác thải tập trung của xã (nếu có), phải được trồng nhiều lớp hàng rào cây xanh phù hợp bao bọc xung quanh. 70% trở lên lượng rác thải sinh hoạt phát sinh trên địa bàn xã được thu gom và xử lý theo đúng quy định

Lĩnh vực An ninh trật tự - Hành chính công

- An ninh trật tự được bảo đảm; nhân dân tích cực tham gia phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc; có các mô hình tự quản, liên kết bảo vệ an ninh trật tự hoạt động thường xuyên, hiệu quả.

- Cải cách, đơn giản hóa các thủ tục hành chính; giải quyết các thủ tục hành chính cho các tổ chức, công dân đảm bảo đúng quy định.

- Thực hiện tốt các quy định của pháp luật về dân chủ cơ sở. Các thôn, bản, ấp xây dựng và thực hiện hiệu quả hương ước, quy ước cộng đồng. Cán bộ, công chức xã chấp hành nghiêm các quy định của pháp luật và nâng cao đạo đức công vụ trong thực hiện nhiệm vụ.

5. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan tổ chức kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện kế hoạch xây dựng xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2018-2020.

2. Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

- Căn cứ nội dung hướng dẫn này, ban hành tiêu chí, chỉ tiêu xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao; Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương xét, công nhận, công bố xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2018-2020.
- Chỉ đạo các Sở, ngành căn cứ chức năng, nhiệm vụ và điều kiện thực tế của địa phương, hướng dẫn cụ thể việc xây dựng và thực hiện kế hoạch xây dựng xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2018-2020 đối với các xã sau khi đã được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới.

5. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

2. Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

- Chỉ đạo các xã xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch kế hoạch xây dựng xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2018-2020 theo hướng dẫn của cấp có thẩm quyền. Thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện kế hoạch.
- Hằng năm, tiếp tục hỗ trợ kinh phí từ ngân sách Nhà nước đối với các xã đã đạt chuẩn nông thôn mới có kế hoạch và thực hiện kế hoạch xây dựng xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2018-2020.

CÁC TỈNH / THÀNH PHỐ BAN HÀNH BỘ TIÊU CHÍ XÃ ĐẠT CHUẨN NÔNG THÔN MỚI NÂNG CAO

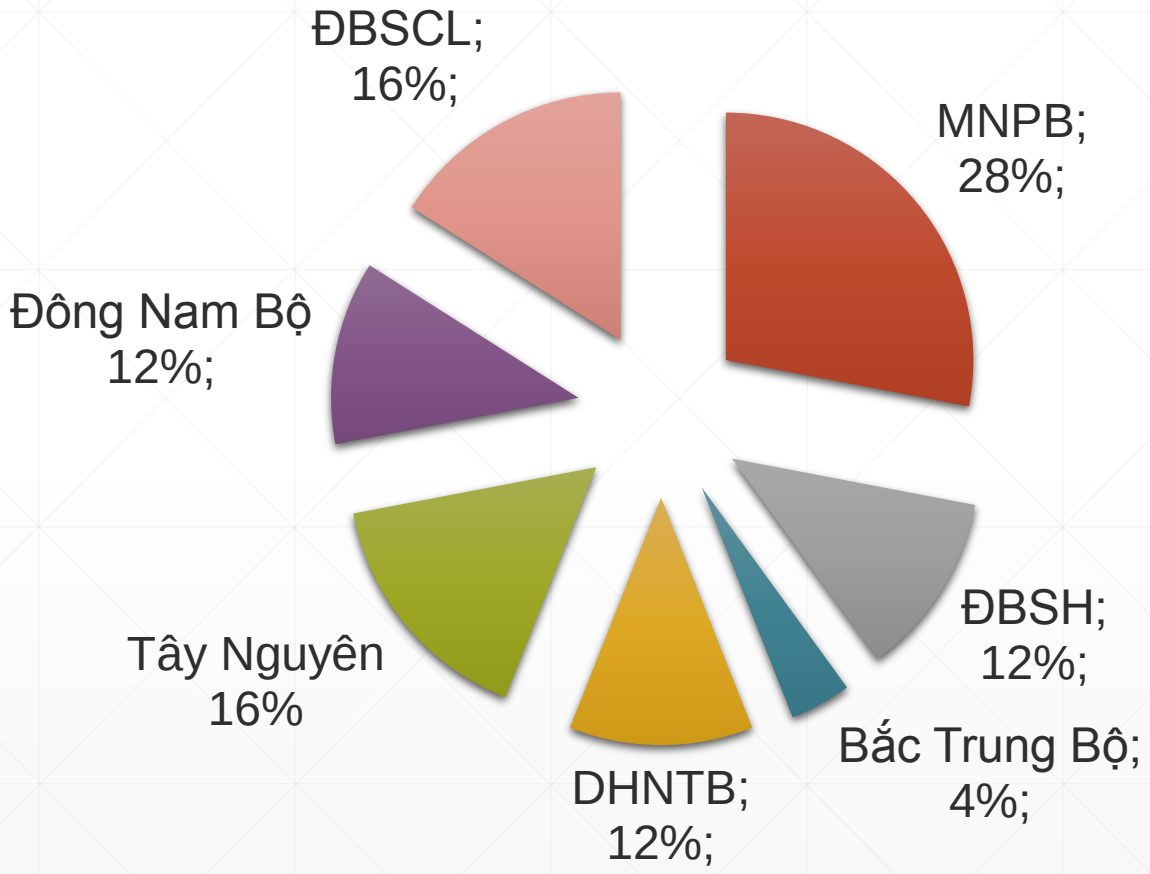

Tính đến thời điểm hiện nay có 25 /63 tỉnh/TP ban hành Bộ tiêu chí, trong đó:

II. XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

XÃ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

KHU DÂN CƯ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU, VƯỜN MẪU

II. XÃ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

1. Sự cần thiết

Các xã đã đạt chuẩn tiếp tục thực hiện xây dựng nông thôn mới bền vững

Quá trình xây dựng nông thôn mới phải thường xuyên liên tục

Một số xã có dấu hiệu tự thỏa mãn sau khi đã phấn đấu đạt chuẩn

Các xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao, cần thiết phải có một số mô mình kiểu mẫu để tiếp tục phấn đấu

XÃ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

2. Quan điểm

1
- Ưu tiên tập trung rà soát để đạt chuẩn đầy đủ theo Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới giai đoạn 2016-2020 (Đối với các xã đã được công nhận đạt chuẩn theo Bộ tiêu chí quốc gia về xã NTM giai đoạn 2011-2015)

2
- Các xã đã được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới, phải tiếp tục phấn đấu để trở thành xã nông thôn mới nâng cao

3
- Để được công nhận xã nông thôn mới kiểu mẫu, ngoài việc nâng chất toàn diện các tiêu chí nông thôn mới, phát đạt được một số hình mẫu tiêu biểu

II. XÃ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

II. XÃ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

Quyết định 691/QĐ-TTg ngày 05/6/2018 ban hành tiêu chí xã nông thôn mới kiểu mẫu giai đoạn 2018-2020

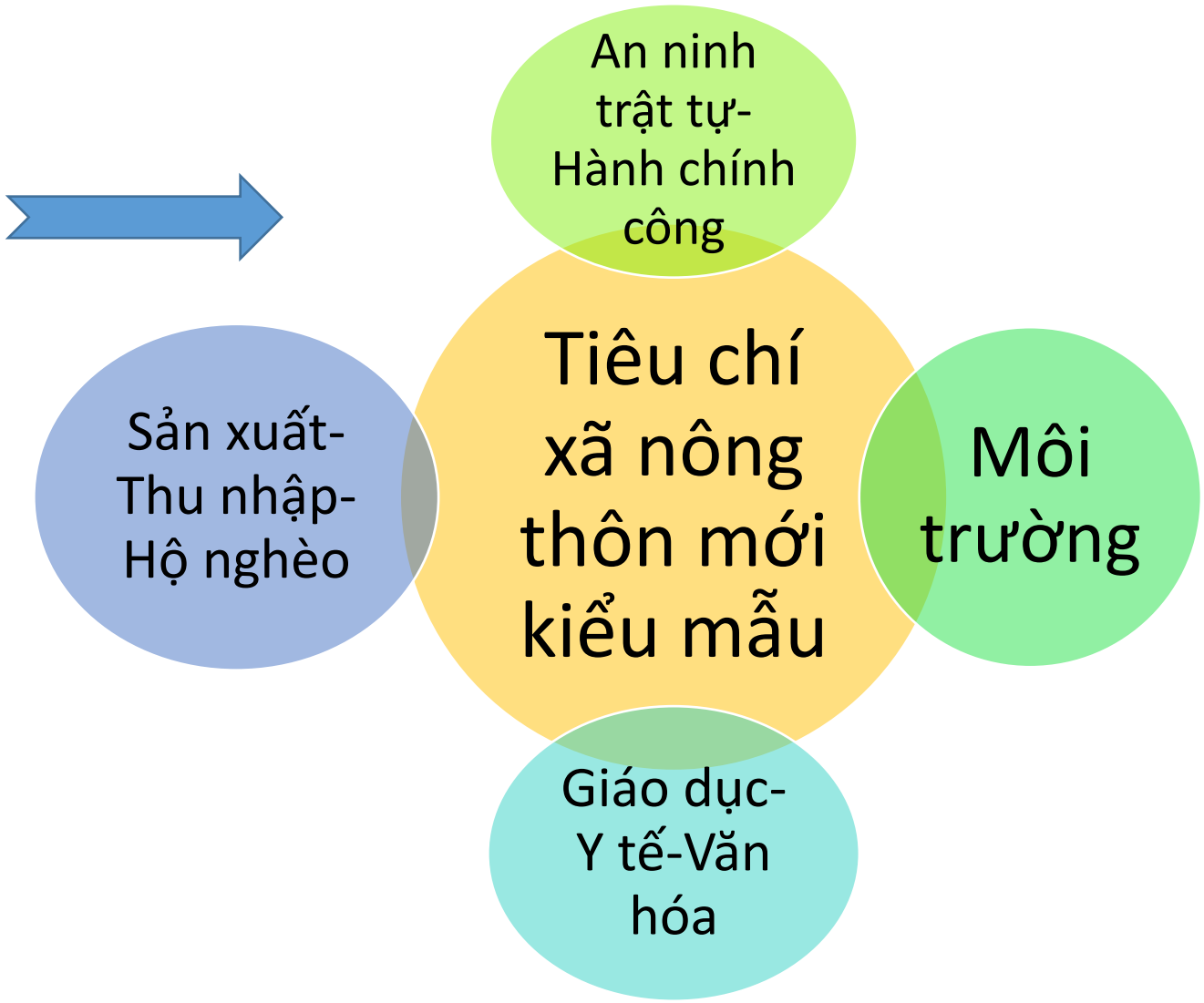

II. XÃ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

1. Tiêu chí sản xuất - Thu nhập -Hộ nghèo

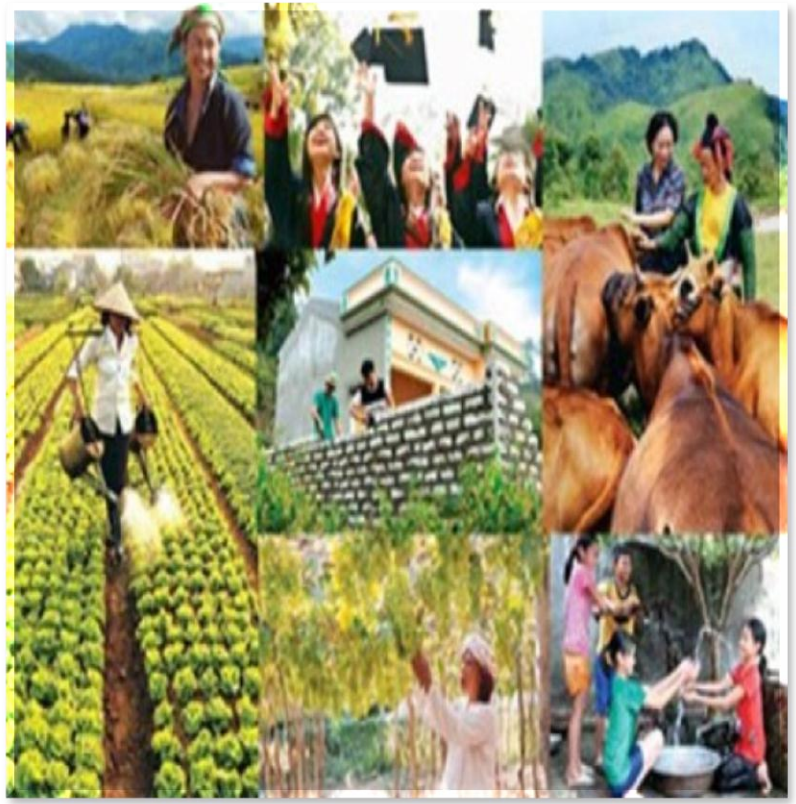

- **Tổ chức sản xuất**: Có vùng sản xuất hàng hóa tập trung đối với các sản phẩm chủ lực của xã, đảm bảo chất lượng, an toàn thực phẩm, kinh doanh hiệu quả, thích ứng với biến đổi khí hâu; có ít nhất 02 hợp tác xã kiểu mới liên kết làm ăn có hiệu quả;
- **Thu nhập bình quân đầu người** của xã tại thời điểm xét, công nhận xã nông thôn mới kiểu mẫu phải cao hơn từ 1,5 lần trở lên so với thu nhập bình quân đầu người tại thời điểm được công nhận xã đạt chuẩn nông thôn mới.
- **Không có hộ nghèo** (trừ các trường hợp thuộc diện bảo trợ xã hội theo quy định, hoặc do tai nạn rủi ro bất khả kháng, hoặc do bệnh hiểm nghèo).

XÃ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

2. Tiêu chí Giáo dục - Y tế - Văn hoá:

- Tỷ lệ huy động trẻ đi học mẫu giáo đạt từ 90% trở lên; tỷ lệ trẻ em 6 tuổi vào học lớp 1 đạt 100%; tỷ lệ trẻ em 11 tuổi hoàn thành chương trình giáo dục tiểu học đạt từ 95% trở lên, số trẻ em 11 tuổi còn lại đều đang học các lớp tiểu học; tỷ lệ thanh niên, thiếu niên trong độ tuổi từ 15 đến 18 đang học chương trình giáo dục phổ thông hoặc giáo dục thường xuyên cấp trung học phổ thông hoặc giáo dục nghề nghiệp đạt từ 95% trở lên.
- Trạm y tế xã có đủ điều kiện khám, chữa bệnh bảo hiểm y tế; dân số thường trú trên địa bàn xã được quản lý, theo dõi sức khỏe đạt từ 90% trở lên. Tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế đạt từ 95% trở lên.
- Có mô hình hoạt động văn hóa, thể thao tiêu biểu, thu hút từ 60% trở lên số người dân thường trú trên địa bàn xã tham gia. Mỗi thôn, bản, ấp có ít nhất 01 đội hoặc 01 câu lạc bộ văn hóa - văn nghệ hoạt động thường xuyên, hiệu quả.

II. XÃ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

3. Tiêu chí Môi trường

- Tỷ lệ chất thải rắn được thu gom và xử lý theo đúng quy định đạt từ 90% trở lên; tỷ lệ rác thải sinh hoạt được phân loại, áp dụng biện pháp xử lý phù hợp đạt từ 50% trở lên.
- Có từ 60% trở lên số tuyến đường xã, thôn, bản, ấp có rãnh thoát nước và được trồng cây bóng mát hoặc trồng hoa, cây cảnh toàn tuyến.
- Có mô hình bảo vệ môi trường (hợp tác xã, tổ hợp tác, tổ, đội, nhóm tham gia thực hiện thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải rắn, vệ sinh đường làng ngõ xóm và các khu vực công cộng; câu lạc bộ, đội tuyên truyền về bảo vệ môi trường) hoạt động thường xuyên, hiệu quả, thu hút được sự tham gia của cộng đồng.
- Có từ 90% trở lên số hộ chăn nuôi có chuồng trại chăn nuôi đảm bảo vệ sinh môi trường.
- 100% cơ sở sản xuất, kinh doanh trên địa bàn thực hiện xử lý rác thải, nước thải đạt tiêu chuẩn và đảm bảo bền vững.

II. XÃ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

4. Tiêu chí An ninh trật tự - Hành chính công

- Trong 03 năm liên tục trước năm xét, công nhận xã nông thôn mới kiểu mẫu, trên địa bàn xã: không có khiếu kiện đông người trái pháp luật; không có công dân thường trú ở xã phạm tội; tệ nạn xã hội được kiềm chế, giảm.
- - Công khai minh bạch, đầy đủ các thủ tục hành chính, giải quyết thủ tục hành chính cho các tổ chức, công dân đảm bảo có hiệu quả; có mô hình điển hình về cải cách thủ tục hành chính hoạt động hiệu quả.

III. KHU DÂN CƯ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

1. MỤC TIÊU

Nâng cao chất lượng đời sống vật chất và giá trị hưởng thụ tinh thần của người dân nông thôn

Khẳng định vai trò chủ thể của người dân, cộng đồng

Nâng cao chất lượng, tính bền vững, hiệu quả xây dựng nông thôn mới

III. KHU DÂN CƯ NÔNG THÔN MỚI KIỂU MẪU

Nội dung trọng tâm	Phát triển sản xuất, mở rộng phát triển ngành nghề, giải quyết việc làm, nâng cao thu nhập của người dân, nhất là tận dụng hiệu quả từng mảnh vườn nhỏ hẹp để tạo thêm thu nhập
	Giữ gìn bản sắc văn hóa nông thôn truyền thống
	Đề cao vai trò tự quản, chủ thể của người dân và cộng đồng
	Tập trung cho các giải pháp trong bảo vệ môi trường, xây dựng cảnh quan
	Thực hiện nếp sống văn minh, ứng xử văn hóa, tiến bộ; thực hiện tốt công tác quản lý và bảo đảm an ninh trật tự, an toàn xã hội đến từng hộ dân, đến từng cụm dân cư
	Phát triển các loại hình du lịch mới, đa dạng (như du lịch sinh thái, du lịch gắn với nông nghiệp, du lịch lưu trú tại gia…).

Kinh nghiệm triển khai khu dân cư kiểu mẫu, vườn mẫu tỉnh Hà Tĩnh

QUY TRÌNH XÂY DỰNG VÀ CÔNG NHẬN

B1-Ban hành Bộ Tiêu chí

- Khu dân cư kiểu mẫu (10 tiêu chí)
- Vườn mẫu (5 tiêu chí)

B2-Ban hành chính sách hỗ trợ

- Khu dân cư nông thôn mới kiểu mẫu: 300 triệu đồng/khu, 1 khu/xã
- Vườn mẫu: Giai đoạn 2014-2016, hỗ trợ 20 triệu đồng/vườn, 10 vườn/xã; giai đoạn hiện nay, hỗ trợ theo kết quả đầu ra: 05 triệu đồng/vườn cho tất cả các xã

B3-Triển khai thực hiện

- Tuyên truyền
- Tuyên truyền
- Điều tra, khảo sát, đánh giá thực trạng
- Lập quy hoạch Khu dân cư và vẽ sơ đồ quy hoạch - thiết kế vườn hộ
- Lập, phê duyệt Phương án - Dự toán kinh phí
- Triển khai trên thực tế

B4-Thẩm định công nhận

- Xã tự đánh giá, đề nghị cấp huyện thẩm định
- Cấp huyện thẩm định, công nhận Khu dân cư nông thôn mới kiểu mẫu và vườn mẫu;
- Cấp tỉnh thẩm tra xác nhận Khu dân cư nông thôn mới kiểu mẫu và vườn mẫu đạt chuẩn (nếu hưởng chính sách từ ngân sách tỉnh).

Kinh nghiệm triển khai khu dân cư kiểu mẫu, vườn mẫu tỉnh Hà Tĩnh

- ***Bộ tiêu chí xây dựng Khu dân cư nông thôn mới kiểu mẫu, gồm 10 tiêu chí***

(1) Nhà ở và công trình phụ trợ;

(2)Vườn hộ và công trình chăn nuôi;

(3) Hàng rào xanh;

(4) Đường giao thông;

(5) Nhà văn hóa và Khu thể thao thôn;

(6) Hệ thống điện;

(7) Văn hóa, Giáo dục, Y tế;

(8) Vệ sinh môi trường;

(9) Hệ thống chính trị và An ninh trật tự xã hội

(10) Chấp hành pháp luật, quy ước, hương ước và các quy định khác của các tổ chức.

Kinh nghiệm triển khai khu dân cư kiểu mẫu, vườn mẫu tỉnh Hà Tĩnh

Bộ tiêu chí vườn mẫu, gồm 5 tiêu chí:

Vườn hộ ở Thôn Nam Trà, Xã Hương Trà

- Quy hoạch và thực hiện quy hoạch
- Ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật
- Sản phẩm từ vườn
- Môi trường - Cảnh quan
- Thu nhập

IV. MỘT SỐ HÌNH ẢNH ĐẶC TRƯNG

Xã Phú Lộc, Huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long

Thôn châu trinh, xã Tùng Ảnh, tỉnh Hà Tĩnh

IV. MỘT SỐ HÌNH ẢNH ĐẶC TRƯNG

Thôn Trung Tiên, xã Trung Lễ,
tỉnh Hà Tĩnh

Xã Hương Trà, tỉnh Hà Tĩnh

IV. MỘT SỐ HÌNH ẢNH ĐẶC TRƯNG

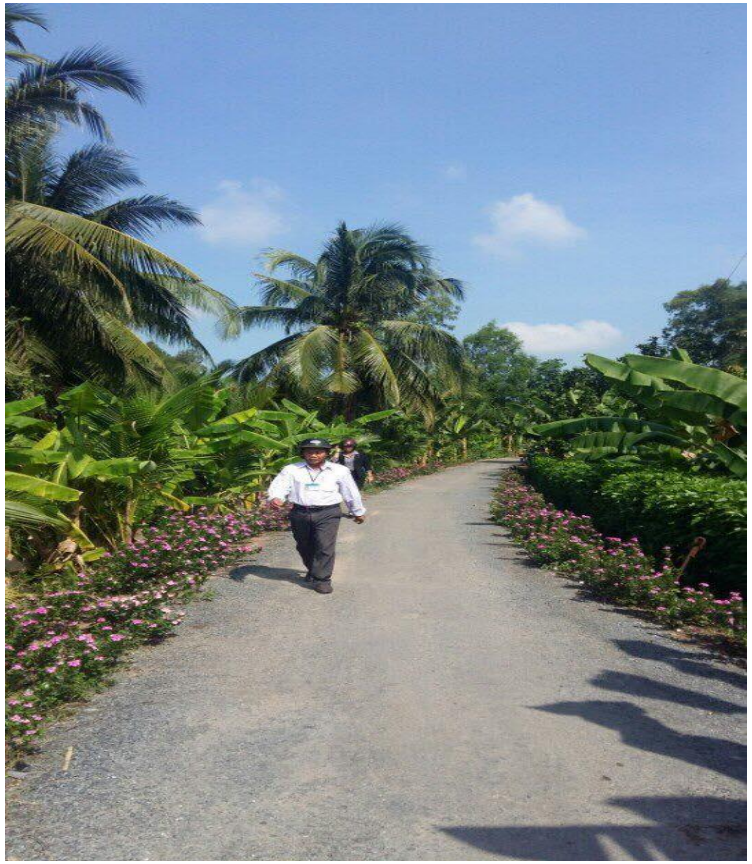

Xã Chánh Hội, tỉnh Vĩnh Long

Xã Mỹ Hội, Huyện Cao Lãnh, Đồng Tháp

IV. MỘT SỐ HÌNH ẢNH ĐẶC TRƯNG

Vườn hộ gia đình-tỉnh Hà Tĩnh

Xã Xuân Trường, H. Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai

IV. MỘT SỐ HÌNH ẢNH ĐẶC TRƯNG

Thị xã Bình Minh, tỉnh Vĩnh Long

Thị xã Bến Cát, tỉnh Bình Dương
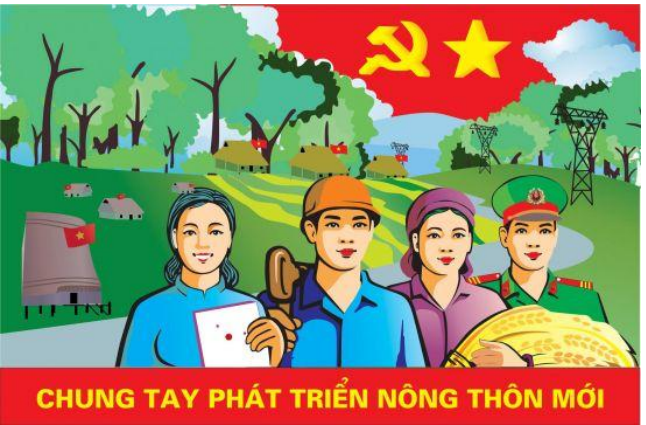
Trân trọng cảm ơn!